

УДК 342.95

Мосьондз Сергій Олександрович –

доктор юридичних наук, професор,
проректор з навчальної та наукової роботи
Університету сучасних знань

Serhii O. Mosondz –

doctor of juridical sciences, professor,
vice-rector on educational and scientific work,
University of Modern Knowledge
(57/3 Velyka Vasylkivska Street, Kyiv, 03150, Ukraine)

Запотоцька Олена Василівна –

доктор юридичних наук,
доцент кафедри адміністративного, фінансового
та інформаційного права
Київського національного торговельно-економічного університету

Olena V. Zapototska –

doctor of juridical sciences,
assistant professor of administrative, financial and informational law department,
Kyiv National University of Trade and Economics
(19 Kioto Street, Building A, Kyiv, 02000, Ukraine)

Адміністративна деліктність у сфері безпечності та якості харчової продукції: ознаки та усунення правових колізій

У даній статті обґрунтовується висновок, що адміністративна відповідальність за порушення законодавства у сфері безпечності та якості харчових продуктів – це урегульована адміністративно-процесуальними нормами діяльність компетентних суб'єктів, спрямована на примусове застосування до правопорушника правообмежувальних заходів матеріально та морального характеру за вчинене ним правопорушення, що визначене Кодексом України про адміністративні правопорушення та іншими законами України, які урегульовують відносини у сфері безпечності та якості харчових продуктів.

Ключові слова: адміністративна деліктність, відповідальність, правопорушення, ознаки, прогалини, колізії, ефективність, удосконалення, законодавство.

В данной статье обосновывается вывод, что административная ответственность за нарушение законодательства в сфере безопасности и качества пищевых продуктов - это урегулированная административно-процессуальными нормами деятельность компетентных субъектов, направленная на принудительное применение к правонарушителю правоограничивающих мероприятий материального и морального характера за совершенное им правонарушение, определенные Кодексом Украины об административных правонарушениях и другими законами Украины, которые регулируют отношения в сфере безопасности и качества пищевых продуктов.

Ключевые слова: административная деликтность, ответственность, правонарушение, признаки, пробелы, коллизии, эффективность, совершенствование, законодательство.

**S.O. Mosondz, O.V. Zapototska Administrative Torts in the Sphere of Food Safety and Quality:
Features and Elimination of Legal Collisions**

This article substantiates the conclusion that the administrative responsibility for violation of legislation in the field of food safety and quality - is regulated by the administrative and procedural rules of the activities of competent entities, aimed at forcing the offender to take restrictive measures of material and moral nature for offenses, determined by the Code of Ukraine on Administrative Offenses and other laws of Ukraine that regulate relations in the field of security STI and food quality. Today, the rules of the Code of Administrative Offenses contain Art. Art. 42, 42-1, 42-2, 107, 166-22, 188-22, which imply threatening the health of citizens by violating sanitary standards, violating the rules of procurement, processing or marketing of radioactively contaminated food or other products, violation of requirements safety legislation and individual food quality indicators. At the same time, a broader list of administrative offenses of food and feed legislation is provided for in Article 65 of the Law of Ukraine "On State Control of Compliance with Food, Feed, Animal By-Products, Animal Health and Welfare".

The peculiarities of administrative responsibility for violations of the legislation in the field of food safety and quality are: an administrative offense is the basis for bringing to administrative responsibility, provided for by Art. 65 of the Law of Ukraine "On State Control of Compliance with Food, Feed, Animal By-Products, Animal Health and Welfare" and Article 42-2 of the Code of Administrative Offenses; types of structures of administrative offenses that determine the grounds for administrative responsibility for violation of food law regulated by the sphere of regulatory acts; Authorized public authorities, in particular the state inspector and the state veterinary inspector, are subject to administrative liability for violation of food law; the perpetrators of unlawful acts, such as violations of the hygienic requirements for the production and / or circulation of food or feed, are brought to administrative responsibility for violations of food law; production, storage of foodstuffs or feedstuffs without obtaining the operating permit for the corresponding capacity, etc .; legal entities (market operator) are the subject of liability; individuals entrepreneurs; individuals; officials; The unit of measurement of monetary collection is the minimum wage and the non-taxable minimum income of citizens; the right to draw up reports on administrative offenses in the field of safety and individual indicators of food quality is vested in a central executive body that implements state policy in the field of safety and individual indicators of food quality.

Keywords: administrative tort, liability, offenses, signs, gaps, conflicts, efficiency, improvement, legislation.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку українського суспільства виробникам, експортерам та імпортерам в умовах непростой економічної ситуації досить складно утримувати фінансову стабільність при зростанні розмірів податків, необхідності забезпечення відповідності харчових продуктів вимогам безпечності та якості. Намагаючись зберегти свої позиції на ринку виробництва, обігу, імпорту (експорту) харчових продуктів, оператори ринку нерідко вдаються до хитрощів, пов'язаних із заниженням якісних характеристик харчової продукції, ненаданням, несвоєчасним наданням чи наданням недостовірної інформації щодо якісних показників харчової продукції тощо. Намагання операторів ринку обійти встановлені міжнародним та національним законодавством вимоги тягне за собою притягнення операторів ринку до юридичної відповідальності, у тому числі й адміністративної.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Стан наукової розробки проблеми характеризується тим, що загальнотеоретичні аспекти адміністративної відповідальності, в тому числі і у сфері забезпечення безпеки та якості харчових продуктів були розкриті у наукових дослідженнях науковців-адміністративістів: В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, Ю. П. Битяка, І. П. Голосніченка, З. С. Гладуна, Т. О. Гуржія, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, Т. О. Коломовець, О. В. Кузьменко, Д. М. Лук'янця, І. Д. Пастуха, О. І. Остапенка, Г. О. Пономаренко, С. М. Тимченка, В. О. Шамраята інших вітчизняних вчених-адміністративістів, завдяки здобуткам яких вдалося сформулювати низку пропозицій, що мають теоретичне і практичне значення.

Невирішені раніше проблеми. Водночас слід зазначити, що чинні нормативно-правові акти регламентують види

адміністративних правопорушень, що вчиняються операторам ринку у сфері безпечності та якості харчових продуктів. Однак декларативність складів адміністративних правопорушень, на жаль, не означає їх ефективність. Таким чином, незаперечним є той факт, що правопорушення у сфері безпечності та якості харчових продуктів є досить розповсюдженими і різноплановими, вчиняються особливими суб'єктами, здебільшого це юридичні особи приватного і публічного права, мають різний ступінь суспільної шкідливості та посягають на різні види суспільних відносин, у тому числі, у сфері життя і здоров'я населення.

Саме тому вважаємо за необхідне розглянути більш детально ознаки адміністративної деліктності у сфері безпечності та якості харчової продукції та напрями усунення колізій та прогалин у цій сфері в сучасній Україні.

Виклад основного матеріалу.

Адміністративна відповідальність за порушення законодавства у сфері безпечності та якості харчових продуктів має специфічні ознаки, що дають підстави визначити її як окремий підінститут адміністративної відповідальності, а саме:

1) адміністративне правопорушення - це підстава для притягнення до адміністративної відповідальності, передбачена ст. 65 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» та ст.42-2 КУпАП;

2) застосування цього інституту передбачає накладання на юридичних осіб штрафу у розмірі від 10 до 50 мінімальних заробітних плат (від 37230 до 186150 грн.), а до фізичних осіб підприємців від 6 до 40 мінімальних заробітних плат (від 22338 до 148920 грн.); до фізичних осіб - штрафу у розмірі від 8 до 20 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 136 до 340 грн.) з конфіскацією зазначеної продукції або без такої, до посадових осіб - штрафу у розмірі від 15 до 50 неоподаткованих мінімумів доходів громадян (від 255 до 850 грн.) з конфіскацією зазначеної продукції або без такої;

3) види складів адміністративних правопорушень, що визначають підстави адміністративної відповідальності за порушення законодавства про харчові продукти врегульована сферними нормативно-правовими актами;

4) суб'єктами притягнення до адміністративної відповідальності за порушення законодавства про харчові продукти є уповноважені публічні органи управління, зокрема державний інспектор та державний ветеринарний інспектор;

5) до адміністративної відповідальності за порушення законодавства про харчові продукти притягаються винні особи, що вчинили протиправне діяння, наприклад, порушення встановлених законодавством гігієнічних вимог до виробництва та/або обігу харчових продуктів або кормів; виробництво, зберігання харчових продуктів або кормів без отримання експлуатаційного дозволу на відповідну потужність тощо;

6) суб'єктом відповідальності є юридичні особи (оператор ринку); фізичні особи підприємці; фізичні особи; посадові особи;

7) одиницею виміру грошового стягнення є мінімальна заробітна плата та неоподатковуваний мінімум доходів громадян;

8) акт про притягнення до адміністративної відповідальності приймається одноосібно у формі припису щодо усунення порушень передбачених п.п. 2-4, 6, 8, 9, 11, 12 ч. 1 ст.65, якщо вони вчинені вперше протягом останніх трьох років та складення протоколу про порушення законодавства про харчові продукти;

9) право складати протоколи про адміністративні правопорушення у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів має центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів (статті 42-1, 42-2, 107, 166-22, 188-22).

На сьогодні норми Кодексу України про адміністративні правопорушення містять ст. ст. 42, 42-1, 42-2, 107, 166-22, 188-22, які передбачають посягання на здоров'я громадян шляхом порушення санітарних норм, порушення правил заготівлі, переробки або збуту радіоактивно забруднених продуктів харчування чи іншої продукції, порушення вимог

законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів [1]. Водночас більш широкий перелік складів адміністративних правопорушень законодавства про харчові продукти та корми передбачено ст.65 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» [2].

Розглянемо більш детально ознаки адміністративних правопорушень у сфері безпечності та якості харчових продуктів.

1. **Діяння**, тобто акт зовнішнього виявлення ставлення особи до реальної дійсності, інших людей, держави, суспільства. Тобто протиправна поведінка є зовнішньо вираженою дією особи. Діяння виявляється у двох формах: дії та бездіяльності, де дія – це активна поведінка особи, а бездіяльність – це вчинки особи, які виражаються в тому, що вона мала, відповідно до вимог законодавства, здійснити визначені дії, але не зробила цього [3, с. 89].

У сфері безпечності та якості харчових продуктів протиправність виявляється як у дії, так і в бездіяльності. У дії виражаються адміністративні правопорушення шляхом: 1) порушення встановлених законодавством гігієнічних вимог до виробництва та/або обігу харчових продуктів або кормів; 2) виробництва та/або обігу харчових продуктів або кормів з використанням незареєстрованої потужності; 3) виробництва, зберігання харчових продуктів або кормів без отримання експлуатаційного дозволу на відповідну потужність, якщо обов'язковість його отримання встановлена законом; 4) реалізації харчових продуктів або кормів, маркування яких не відповідає законодавству; 5) порушення вимог щодо забезпечення простежуваності, передбачених законодавством про харчові продукти та корми; 6) використання, реалізації незареєстрованих об'єктів санітарних заходів або кормових добавок; 7) пропонування до реалізації або реалізація непридатних харчових продуктів або кормів; 8) пропонування до реалізації або реалізація харчових продуктів або кормів, які є шкідливими для здоров'я людини або тварини; 9) пропонування до реалізації або реалізація харчових продуктів або кормів, що не є

швидкопсувними, мінімальні строки зберігання яких закінчилися, якщо внаслідок цього харчові продукти або корми не стали шкідливими для здоров'я людини або тварини; 10) порушення значень параметрів безпечності об'єктів санітарних заходів або кормів, встановлених законодавством про харчові продукти та корми; 11) реалізації продуктів, які ввезені (переслані) на митну територію України як торговельні (виставкові) зразки або об'єкти наукових досліджень; 12) відмови в допуску посадової особи компетентного органу або його територіального органу до здійснення державного контролю з підстав, не передбачених законом, або інше перешкоджання її законній діяльності.

Бездіяльність виявляється у:

1) невиконанні обов'язку щодо відкликання або вилучення з обігу небезпечних харчових продуктів або кормів; 2) невиконанні визначеного законом обов'язку щодо впровадження на потужностях постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР); 3) невиконанні рішення посадової особи компетентного органу, його територіального органу про знищення небезпечного харчового продукту, допоміжних матеріалів для переробки, небезпечних кормів або кормових добавок; 4) ненаданні, несвоєчасному наданні, наданні недостовірної інформації на вимогу посадової особи компетентного органу або його територіального органу; 5) невиконанні, несвоєчасному виконанні рішення головного державного інспектора (головного державного ветеринарного інспектора) про тимчасове припинення виробництва та/або обігу харчових продуктів та/або кормів; 6) невиконанні, несвоєчасному виконанні законних вимог (приписів) посадової особи компетентного органу, його територіального органу щодо усунення порушень цього Закону, законодавства про харчові продукти та корми.

2. **Протиправність** адміністративних правопорушень означає, що дію чи бездіяльність, які посягають на суспільні і публічні інтереси, прямо заборонено адміністративно-правовими нормами. Ознака протиправності вказує також на неприпустимість аналогії закону, що сприяє зміцненню законності, виключає можливість

притягнення до адміністративної відповідальності за діяння, не передбачені законодавством про адміністративні правопорушення.

Отже, не будь-яке суспільно небезпечне діяння буде протиправним, оскільки законодавець не встановив правової заборони на його вчинення. Навіть вчинення об'єктивно шкідливого діяння, не забороненого адміністративно-правовою нормою, не можна розглядати як адміністративне правопорушення [4, с. 22–23]. Адміністративні правопорушення, що вчиняються у сфері безпеки та якості харчових продуктів передбачають вчинення конкретних протиправних дій, які проявляються у порушенні адміністративно-правових норм, що гарантують громадянам відповідність харчових продуктів вимогам безпеки та якості. Відповідно, порушуючи ці норми, правопорушник створює умови для настання негативних наслідків, які можуть завдати шкоди життю і здоров'ю громадян.

Вважаємо справедливою думку М. С. Малєїної про те, що «суб'єкт не повинен мати чітке уявлення про порушення ним конкретної норми права, достатньо, щоб він усвідомлював (мав усвідомлювати) суспільно шкідливий характер своєї поведінки» [5, с. 16].

Таким чином, зазначені у ст. ст. 42, 42-1, 42-2, 107, 166-22, 188-22 Кодексу України про адміністративні правопорушення та ст. 65 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» діяння є протиправними.

3. **Суспільна шкідливість**, тобто вчинення адміністративного правопорушення є суспільно шкідливим діянням, тоді як злочин є суспільно небезпечним.

Питання суспільної безпеки і суспільної шкоди адміністративного правопорушення науковці досліджують досить давно. У науковій літературі з цього приводу існують дві протилежні позиції: адміністративні правопорушення є суспільно шкідливим діянням, а не суспільно небезпечними; адміністративні правопорушення є суспільно небезпечними діяннями.

У цьому випадку, на нашу думку, варто навести точку зору А. С. Васильєва: суспільна

небезпечність – це об'єктивно притаманна деяким діянням якість. Законодавець має право з урахуванням суспільної значимості діяння заборонити його під страхом застосування визначеної міри правового примусу та, залежно від реальних можливостей боротьби з ним правовими заходами, визначити його адміністративним проступком або злочином. Але довільно визначати дію або бездіяльність суспільно небезпечною законодавець не може, оскільки суспільна небезпечність залежить від характеру та соціальної значимості самої дії, а не від поглядів законодавця. Об'єктивний характер змісту поняття «суспільна небезпечність» передбачає необхідність оцінки цієї категорії не тільки відповідно до законодавства (тому що деякі діяння як суспільно небезпечні можуть бути не забороненими Законом), а й через етимологічний аналіз слів «суспільство», «небезпечність», «шкода», тобто за допомогою виявлення реальних ознак, які визначають зміст та обсяг цього поняття. У цьому контексті будь-які правопорушення, які дезорганізують встановлений порядок суспільних відносин або завдають збитку суспільному інтересу, є шкідливим для існуючого суспільного устрою загалом, тому що в окремих його ланках і у своїй сукупності становлять ще більш відчутну загрозу – небезпечність для існуючого устрою, його непохитності, його подальшого укріплення та розвитку [6, с. 35; **Error! Bookmark not defined.**].

Д. М. Бахрах вважає, що усі злочини суспільно небезпечні й деякі адміністративні проступки також мають суспільну небезпечність, зокрема, дрібне хуліганство, дрібна крадіжка майна, злісна непокоря законним вимогам працівника міліції тощо [7, с. 127–131].

Найбільш аргументовано щодо цього питання висловився В. К. Колпаков, який зазначив, що застосування онтологічних і гносеологічних знань як методів дослідження адміністративно-деліктного середовища свідчить про те, що поняття «шкода», «шкідливість», «суспільна шкода», «об'єктивна шкідливість діяння» є онтологічними категоріями і виявляються в емпіричному вимірі. Наявність шкоди, за правило, встановлюється шляхом опису, який сам по собі вже виступає доказом шкідливості відповідного діяння.

Водночас суспільна безпека – це

гносеологічна категорія. Її неможливо встановити шляхом онтологічного опису того, що трапилось. Вона доводиться шляхом дослідження усіх ознак і характеристик факту дійсності, а в нашому випадку – правопорушення. Дослідження усього комплексу властивостей правопорушення здійснюється у відповідних організаційних формах – справах про адміністративні проступки, кримінальних справах, дисциплінарних справах тощо. Такі справи по своїй суті є гносеологічним відбитком конкретного діяння. Розслідування справи – це пізнання (дослідження) факту реальної дійсності, в онтології якого виявилися ознаки правопорушення (кримінального, адміністративного, дисциплінарного тощо) [8, с. 49].

Отже, «шкідливість» є онтологічною ознакою об'єктивної сторони правопорушення (не складу, а суто діяння), яка притаманна злочинам й адміністративним проступкам. Гносеологічною ознакою об'єктивної сторони складу правопорушення, яка притаманна злочинам й адміністративним проступкам, є суспільна небезпека [9, с. 281].

Водночас зазначимо, що, на нашу думку, адміністративні правопорушення в досліджуваній сфері все ж таки є суспільно шкідливими, а коли протиправне діяння посягає на життя і здоров'я людини, слід вести мову про суспільну небезпеку. Наприклад, зі змісту ст.42-2 очевидно, що заготівля, переробка з метою збуту або збут продуктів харчування чи іншої продукції, радіоактивно забруднених понад рівні, що допускаються, за відсутності ознак діяння, передбаченого Кримінальним кодексом України є адміністративним правопорушенням у сфері безпечності та якості харчових продуктів, тобто суспільно шкідливими діяннями.

Таким чином, протиправні діяння, зазначені у ст.ст. 42, 42-1, 42-2, 107, 166-22, 188-22 Кодексу України про адміністративні правопорушення та ст. 65 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» є суспільно шкідливими, а у деяких випадках можуть бути суспільно небезпечними.

4. **Вина.** Існують різні правові критерії визначення вини щодо проступку, вчиненого

фізичною та юридичною особою. Для кваліфікації форм вини в діянні фізичної особи насамперед визначають психоемоційне ставлення до факту вчиненого проступку й виокремлюють ознаки умисного діяння або вчинення проступку з необережності. Умисел має місце в правопорушенні тоді, коли особа, яка його вчинила, усвідомлювала протиправний характер своєї дії чи бездіяльності, передбачала її шкідливі наслідки і бажала їх або свідомо допускала настання цих наслідків (ст.10 КУпАП). Умисел може бути прямим чи непрямим. Необережність має місце в правопорушенні тоді, коли особа, яка його вчинила, передбачала можливість настання шкідливих наслідків своєї дії чи бездіяльності, але легковажно розраховувала на їх відвернення або не передбачала можливості настання таких наслідків, хоча мала і могла їх передбачити (ст.11 КУпАП). Необережність виражається у формі самовпевненості чи недбалості [1].

Ступінь вини враховується при накладенні адміністративного стягнення, при звільненні від адміністративної відповідальності тощо. Слід відзначити, що адміністративні правопорушення вчиняються у формі умислу.

Отже, адміністративним правопорушенням, яке вчиняється у сфері безпечності та якості харчових продуктів може бути тільки винне діяння у формі умислу (прямого чи непрямого), яке свідомо вчинене суб'єктом, має характер вольового акту протиправної поведінки.

5. **Караність.** Формою вираження караності як ознаки адміністративного правопорушення є накладення на особу певного виду адміністративного стягнення. При цьому слід зазначити, що в Кодексі України про адміністративні правопорушення відсутнє правове розуміння поняття караність, натомість вживається поняття адміністративне стягнення та визначаються види адміністративних стягнень. Таким чином, складається думка, що законодавець вважає, що ці терміни є синонімічними поняттями, водночас можна припустити, що «покарання» і «стягнення» несуть різне змістовне навантаження, де перше притаманне кримінальній відповідальності, а друге – адміністративній.

Отже, караність є одним з необхідних ознак поняття адміністративного

правопорушення. Усі адміністративні правопорушення, що вчиняються у сфері безпеки та якості харчових продуктів, є караними, тобто за вчинення будь-якого з них уповноважений суб'єкт накладає адміністративне стягнення у вигляді штрафу чи конфіскації

6. Суб'єкт адміністративного правопорушення. Залежно від ознак, якими наділені суб'єкти, які вчиняють адміністративні правопорушення в досліджуваній сфері, їх можна поділити на **загальні та спеціальні**.

Загальний суб'єкт адміністративного правопорушення характеризується наявністю загальних ознак. У першу чергу, до них належать вік і осудність. Вони закріплені статтями 12 і 20 Загальної частини КУпАП. Спеціальними визнаються такі, які вказують на особливості правового становища суб'єктів і дозволяють диференціювати відповідальність різних категорій осіб, забезпечуючи тим самим справедливу правову оцінку скоєного діяння, наприклад, фізична особа підприємця, посадова особа.

Наведені та розкриті вище ознаки є найбільш характерними й істотними, притаманними будь-якому адміністративному правопорушенню (проступку), що характеризують фактичну підставу адміністративної відповідальності та становлять її матеріальне вираження.

Таким чином, можна констатувати, що склади правопорушень, зазначені у ст. ст. 42, 42-1, 42-2, 107, 166-22, 188-22 Кодексу України про адміністративні правопорушення та ст. 65 Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» є адміністративними правопорушеннями, які посягають на публічно-правові відносини.

Висновки. Аналізуючи актуальні питання адміністративної відповідальності у сфері безпеки та якості харчових продуктів слід звернути увагу на наявність правових прогалин. Так, однією з проблем адміністративної відповідальності у сфері безпеки та якості харчових продуктів є те, що в нормах Кодексу України про адміністративні правопорушення не визначено підстави для притягнення до адміністративної відповідальності за

використання незареєстрованих потужностей, а також за невиконання визначеного законом обов'язку щодо впровадження на потужностях постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР). Як уже зазначалось у підрозділі 3.2, в Україні є обов'язковою вимога щодо здійснення державної реєстрації потужності, на якій оператор ринку здійснює виробництво харчових продуктів. Діяльність уповноважених посадових осіб Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів є постійною та, на жаль, результативною щодо виявлення потужностей, які використовуються оператором ринку та не зареєстровані в установленому законом порядку. Така діяльність проводиться державними інспекторами в ході здійснення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю).

Враховуючи зазначене, вважаємо за необхідне доповнити ст. 166-22 Кодексу України про адміністративні правопорушення частиною 4 такого змісту:

«Використання незареєстрованих потужностей, передбачених Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпеки та якості харчових продуктів», іншими актами законодавства, а також невиконання визначеного законом обов'язку щодо впровадження на потужностях постійно діючих процедур, заснованих на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР), тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі від двохсот п'ятдесяти до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на фізичних осіб – підприємців – у розмірі від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Досліджуючи проблемні питання адміністративної відповідальності у сфері безпеки та якості харчових продуктів, хотілося б акцентувати увагу на існування правових колізій. Так, ст. 188-22 Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачено склад адміністративного правопорушення, який проявляється у формі діяння - невиконання законних вимог посадових осіб державної санітарно-епідеміологічної

служби та державної служби ветеринарної медицини. Разом з цим, п.1 Указу Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» постановлено утворити Державну службу України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, реорганізувавши шляхом перетворення Державну ветеринарну та фітосанітарну служби і приєднавши до Служби, що утворюється, Державну інспекцію з питань захисту прав споживачів і Державну санітарно-епідеміологічну службу [9]. Тобто в даному випадку відсутній суб'єкт органів виконавчої влади, вимоги яких є обов'язковими до виконання, при цьому, відповідно до існуючих норм даних суб'єктів в тій назві, що вони регламентовані у ст.188-22 немає.

Таким чином, з метою усунення правової колізії в нормах адміністративного законодавства пропонуємо внести зміни до ст.188-22 та викласти її в такій редакції:

«Ст.188-22 Невиконання законних вимог посадових осіб Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

Невиконання законних вимог посадових осіб державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів щодо знищення небезпечних для споживання людиною, твариною чи для іншого використання харчових продуктів, харчових добавок, ароматизаторів, дієтичних добавок та допоміжних матеріалів для переробки харчових продуктів тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян».

Список використаних джерел:

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 груд. 1984 р. № 8073-X // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – Ст. 1122.
2. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України від 18 травня 2017 № 2042-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2017. – № 31. – Ст. 343.
3. Щербина Є. М. Адміністративна відповідальність за порушення державних стандартів, норм і правил у сфері благоустрою населених пунктів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Є. М. Щербина. – Дніпропетровськ, 2012. 239 с.
4. Севрюгин В. Е. Понятие правонарушения (проступка) по административному законодательству : учеб. пособие. / В. Е. Севрюгин. – М. : Акад. МВД СССР, 1988. – 52 с.
5. Малейн Н. С. Правонарушение: понятие, причины, ответственность / Н. С. Малейн. – М. : Юрид. лит., 1985. – 192 с.
6. Васильев А. С. Административное право Украины (общая часть) : учеб. пособие / А. С. Васильев. – Харьков : Право, 2001. – 316 с.
7. Адміністративне право України : підруч. / за ред. Ю. П. Битяка. Х. : Право, 2000. – 520 с.
8. Колпаков В. К. Деліктний феномен в адміністративному праві України : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / В. К. Колпаков. – Київ, 2005. – 455 с.
9. Колпаков В. К. Адміністративно-деліктне право у юридично-галузевій парадигмі / В. К. Колпаков // Право України. – 2002. – № 4. – С. 17.

References:

1. Kodeks Ukrainy pro administratyvni pravoporushennia: Zakon Ukrainy vid 7 hrud. 1984 r. No. 8073-X // Vidomosti Verkhovnoi Rady URSR. – 1984. – St. 1122.
2. Pro derzhavnyi kontrol za dotrymanniam zakonodavstva pro kharchovi produkty, kormy, pobichni produkty tvarynnoho pokhodzhennia, zdorov'ia ta blahopoluchchia tvaryn : Zakon Ukrainy vid 18 travnia 2017 No. 2042-VIII // Vidomosti Verkhovnoi Rady. – 2017. – No. 31. – St. 343.

3. Ye. M. Shcherbyna, Administratyvna vidpovidalnist za porushennia derzhavnykh standartiv, norm i pravyl u sferi blahoustroiu naselenykh punktiv: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07 / Ye. M. Shcherbyna. – Dnipropetrovsk, 2012. 239 p.
4. V. E. Sevriuhyn, Poniatye pravonarusheniya (prostupka) po admynystratyvnomu zakonodatelstvu : ucheb. posobye. / V. E. Sevriuhyn. – M. : Akad. MVD SSSR, 1988. – 52 p.
5. N. S. Maleyn, Pravonarushenye: poniatye, prychyni, otvetstvennost / N. S. Maleyn. – M. : Yuryd. lyt., 1985. – 192 p.
6. A. S. Vasylev, Admynystratyvnoe pravo Ukrainy (obshchaia chast) : ucheb. posobye / A. S. Vasylev. – Kharkov : Pravo, 2001. – 316 p.
7. Administratyvne pravo Ukrainy : pidruch. / za red. Yu. P. Bytiaka. Kh. : Pravo, 2000. – 520 p.
8. V. K. Kolpakov, Deliktnyi fenomen v administratyvnomu pravi Ukrainy : dys. ... d-ra yuryd. nauk : 12.00.07 / V. K. Kolpakov. – Kyiv, 2005. – 455 p.
9. V. K. Kolpakov, Administratyvno-deliktne pravo u yurydychno-haluzevii paradyhmi / V. K. Kolpakov // Pravo Ukrainy. – 2002. – No. 4. – P. 17.